

Protocol grensoverschrijdend gedrag

Op IKC De Triangel willen we dat kinderen zich veilig voelen. We willen een sfeer creëren waarin een ieder zich prettig voelt en vanuit veiligheid tot ontwikkeling kan komen. Natuurlijk kunnen we niet alle conflicten voorkomen, kinderen leren immers ook door bijvoorbeeld ruzies of conflicten. We willen dat kinderen leren om door middel van gesprekken bij de ander aan te geven waar hun grenzen liggen en wat dit dan voor consequenties heeft. Zo leren ze wat wel en niet kan als je bijvoorbeeld boos of verdrietig bent.

Op IKC De Triangel werken we veelal vanuit preventief oogpunt. Vanuit onze sociaal-emotionele methode, ons observatie-instrument en groepsdoorbrekende activiteiten, kunnen we stellen dat we een fijn pedagogisch klimaat stimuleren.

Echter kan het voorkomen dat kinderen grensoverschrijdend gedrag laten zien naar aanleiding van wisselende situaties. Voor die situaties is dit protocol geschreven. Belangrijk is dat men zich wel realiseert dat gedrag (positief of negatief) verschillend geïnterpreteerd kan worden door de groepsleerkracht. Waarnemingen over wat grensoverschrijdend gedrag is, is afhankelijk per leerkracht en in dat opzicht dus subjectief. Door beschrijvingen toe te voegen in dit protocol trachten we het objectiever te maken.

Te allen tijde is het uitgangspunt dat we met ouders samenwerken om de veiligheid en het gewenste gedrag van onze leerlingen te realiseren. Een goede relatie en waar nodig regelmatig in gesprek gaan met elkaar, dragen daaraan bij.

Aanpak grensoverschrijdend gedrag groep 1 t/m 4 en groep 5 t/m 8

We maken een onderscheid in onze aanpak met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag in de onderbouw (groepen 1 t/m 4) en in de bovenbouw (groepen 5 t/m 8).

Time in, Time-out, gele kaart

In de onderbouw werken we met time in, time-out en in de bovenbouw werken we met time-out en 2x gele, 1x oranje en rode kaarten. We geloven dat door in de onderbouw enkel met time-outs te werken we meer recht doen aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van het jonge kind. Vanaf groep 5 geloven we dat we kinderen meer verantwoordelijk kunnen maken voor hun gedrag en ervaren zij dat grensoverschrijdend gedrag grotere gevolgen kan hebben.

Gele kaart

Een gele kaart wordt gegeven bij herhaald grensoverschrijdend gedrag of afhankelijk van de ernst van het grensoverschrijdend gedrag per direct. De kaarten blijven 40 weken staan, exclusief vakanties, vanaf het moment dat de kaart (geel of oranje) wordt gegeven.

De gele kaart wordt gegeven nadat er overleg is geweest met de adviseur onderwijs en kwaliteit en de directeur. In gezamenlijkheid wordt de communicatie afgestemd en volgt er een gesprek met ouders en de adviseur onderwijs en kwaliteit.

Na het krijgen van een gele kaart volgt een gesprek met de ouders, leerkracht, adviseur onderwijs en kwaliteit. In dit gesprek worden de zorgen besproken en worden nieuwe, concrete afspraken gemaakt om het gedrag te verbeteren.

Na dit gesprek volgt in een kleinere setting een gesprek met de leerling waarin met elkaar gedragsafspraken en eventueel aanvullende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften worden ingevuld.

Na twee keer een gele kaart volgt een oranje kaart.

Oranje kaart

Een oranje kaart wordt gegeven wanneer er, ondanks eerdere gesprekken en ondersteuning, geen blijvende verbetering zichtbaar is in het gedrag. Dit betekent dat eerdere afspraken en maatregelen (zoals een time-out of gele kaart) onvoldoende effect hebben gehad.

De oranje kaart wordt gegeven nadat er overleg is geweest met de adviseur onderwijs en kwaliteit en de directeur. In gezamenlijkheid wordt de communicatie afgestemd.

Na het krijgen van een oranje kaart volgt een gesprek met de ouders, leerkracht, adviseur onderwijs en kwaliteit en de directie. In dit gesprek worden de zorgen besproken en worden nieuwe, concrete afspraken gemaakt om het gedrag te verbeteren.

Na dit gesprek volgt in een kleinere setting een gesprek met de leerling waarin met elkaar gedragsafspraken en eventueel aanvullende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften worden ingevuld.

De oranje kaart geldt als een laatste waarschuwing voordat er een schorsing volgt.

Schorsing

Mocht ondanks inzet, hulp en afstemming het gedrag niet verbeteren kan er een schorsing volgen. In de groepen 5 t/m 8 is de afspraak dat na twee gele kaarten en een oranje kaart een schorsing volgt. In de groepen 1 t/m 4 kan structureel grensoverschrijdend gedrag ook leiden tot een schorsing.

Een schorsing is erop gericht, samen met ouders, de tijd te nemen om een langdurige oplossing te zoeken voor het gedrag. Daarnaast is het een duidelijk signaal dat grensoverschrijdend gedrag niet geaccepteerd kan worden.

Op het gebied van schorsing volgen we het protocol schorsing en verwijdering van onze stichting OPOZ.

Informerende betrokkenen

Wanneer een ander kind schade heeft ondervonden van het grensoverschrijdend gedrag, worden de ouders van deze leerling gebeld om ze op de hoogte te brengen van wat er gebeurd is en wat de consequenties zijn geweest. Ook wordt er gesproken over of er nog iets nodig is om het goed af te kunnen sluiten.

Toelichting aanpak groep 1 t/m 4

Grensoverschrijdend gedrag kan er zijn in verschillende vormen; verbaal of fysiek:

- Storend roepen of geluiden maken in de groep, door bijvoorbeeld expres door het lokaal te lopen, rare geluiden te maken of tegen dingen aan te slaan of schoppen.
- Het kapot maken van dingen door bijvoorbeeld een deur te hard dicht te slaan, met dingen te gooien of expres door te scheuren.
- Weglopen voor de leerkracht, respectloos gedrag en brutaal gedrag laten zien.
- Met opzet andere leerlingen of de leerkracht bezeren en uitschelden.
- De leerkracht is hierin degene die bepaalt wanneer we het grensoverschrijdend gedrag noemen. Soms doet hij of zij dit in overleg met de directeur of intern begeleider.

In de onderbouw zijn er bij grensoverschrijdend gedrag meerdere keuzes die door de leerkracht gemaakt kunnen worden om een leerling kenbaar te maken dat het gedrag niet getolereerd wordt, namelijk een time in of een time out. Dit is afhankelijk van de grens die overschreden is en welke oplossing het meest passend is volgens de visie van de groepsleerkracht.

Een time in of time out wordt in de groepen 1 t/m 4 afhankelijk van de ernst van het gedrag als volgt gegeven:

- Uit de situatie plaatsen binnen de groep, dus uit de kring of uit de hoek op een plek om even tot rust te komen om na te denken: time in. Daarbij zal duidelijk worden uitgelegd welk gedrag het kind heeft laten zien, welk effect dit heeft gehad/ kan hebben op de ander of op de groep en wat de consequentie nu voor dit kind is. Wanneer de time in voorbij is, bespreekt de leerkracht met het kind welke verwachtingen het heeft van het kind op dit moment. De leerkracht zal de periode hierna alert zijn op gewenst gedrag en dit non-verbaal complimenteren.
- Uit de situatie plaatsen buiten de groep, dit kan op de gang zijn op een stoeltje waarbij de deur open is en de leerling in het zicht blijft: time out. De leerling krijgt een zandloper mee; hiermee wordt de tijd van de time out bepaald. Daarbij zal duidelijk worden uitgelegd welk gedrag het kind heeft laten zien, welk effect dit heeft gehad/ kan hebben op de ander of op de groep en wat de consequentie nu voor dit kind is. Wanneer de time out voorbij is, bespreekt de leerkracht met het kind welke verwachtingen het heeft van het kind op dit moment. De leerkracht zal de periode hierna alert zijn op gewenst gedrag en dit non-verbaal complimenteren en een notitie hiervan plaatsen in het leerlingvolgsysteem.
- Uit de situatie plaatsen bij een andere groep tot het volgende pauzemoment. Tijdens het pauzemoment kan er dan met deze leerling afspraken worden gemaakt over de verwachting van de rest van de dag. Op het moment dat de veiligheid voor de andere leerlingen in het gedrang komt, wordt er overlegd met IB en/of directie over de plaats en duur.
- Mocht het meerdere keren op een dag voorkomen en gaat de dag zeer moeizaam, dan zal gebeld worden met ouders met het verzoek om het kind thuis zijn time out te geven en even tot rust te komen. De volgende dag is de leerling weer welkom op school. Er worden dan concrete verwachtingen uitgesproken ten aanzien van het gedrag, richting het kind en de ouders.

- Om de groep rust te bieden en duidelijk te maken dat het grensoverschrijdend gedrag niet geaccepteerd wordt kan er gebruik worden gemaakt van een langere time out; thuis of in een andere groep.

Wanneer er sprake is geweest van grensoverschrijdend gedrag en/of het in werking zetten van huidig protocol, worden ouders dezelfde dag hiervan op de hoogte gebracht door school. Tevens plaatsen wij een notitie hiervan binnen ons leerlingvolgsysteem Parnassys. Met ouders wordt een afspraak gemaakt om met elkaar in gesprek te gaan over de vervolgaanpak. Hierbij blijft, zoals eerder omschreven, het uitgangspunt de veiligheid en het gewenste gedrag van onze leerlingen te realiseren.

Groep 5 t/m 8

Grensoverschrijdend gedrag kan er zijn in verschillende vormen; verbaal of fysiek:

1. Herhaaldelijk storend roepen of geluiden maken in de groep, door bijvoorbeeld expres door het lokaal te lopen, rare geluiden te maken of tegen dingen aan te slaan of schoppen.

Wat is de consequentie?

- Een leerling krijgt een time-out. Op een rustige plek komt het kind tot zichzelf, onder toezicht van onderwijs (ondersteunend) personeel. Het gedrag en de oorzaak hiervan wordt daarna besproken met het kind. Ook wordt er duidelijk gemaakt dat dit niet geaccepteerd kan worden. Er wordt bekeken of er nog een excuus of herstelopdracht nodig is.
- Bij herhaling van bovenstaand gedrag binnen een bepaalde periode, kan de school ervoor kiezen om (direct) een gele of daaropvolgend een oranje kaart toe te kennen. Het kind is dan niet welkom in de eigen klas. Met ouders wordt op kort termijn een gesprek gepland om (de oorzaak) van het gedrag en de consequenties hiervan te bespreken. Samen wordt gekeken welke interventies nodig zijn om herhaling te voorkomen. Na dit gesprek is de leerling weer welkom in de klas.

2. Het kapot maken van dingen of bijvoorbeeld een deur te hard dichtslaan, met dingen gooien of iets expres doorscheuren.

Wat is de consequentie?

- Een leerling krijgt een time-out. Op een rustige plek komt het kind tot zichzelf, onder toezicht van onderwijs (ondersteunend) personeel. Het gedrag en de oorzaak hiervan wordt daarna besproken met het kind. Ook wordt er duidelijk gemaakt dat dit niet geaccepteerd kan worden. Er wordt bekeken of er nog een excuus of herstelopdracht nodig is.
- Bij herhaling van bovenstaand gedrag binnen een bepaalde periode, kan de school ervoor kiezen om (direct) een gele of daaropvolgend een oranje kaart toe te kennen. Het kind is dan niet welkom in de eigen klas. Met ouders wordt op kort termijn een gesprek gepland om (de oorzaak) van het gedrag en de consequenties hiervan te bespreken. Samen wordt gekeken welke interventies nodig zijn om herhaling te voorkomen. Na dit gesprek is de leerling weer welkom in de klas.

3. Weglopen voor de leerkracht en brutaal gedrag laten zien.

Wat is de consequentie?

- Een leerling krijgt een time-out. Op een rustige plek komt het kind tot zichzelf, onder toezicht van onderwijs (ondersteunend) personeel. Het gedrag en de oorzaak hiervan wordt daarna besproken met het kind. Ook wordt er duidelijk gemaakt dat dit niet geaccepteerd kan worden. Er wordt bekeken of er nog een excuus of herstelopdracht nodig is.
- Bij herhaling van bovenstaand gedrag binnen een bepaalde periode, kan de school ervoor kiezen om (direct) een gele of daaropvolgend een oranje kaart toe te kennen. Het kind is dan niet welkom in de eigen klas. Met ouders wordt op kort termijn een gesprek gepland om (de oorzaak) van het gedrag en de consequenties hiervan te bespreken. Samen wordt gekeken welke interventies nodig zijn om herhaling te voorkomen. Na dit gesprek is de leerling weer welkom in de klas.

4. Met opzet andere leerlingen of personeel bezeren en uitschelden.

Wat is de consequentie?

- Een leerling krijgt per direct een gele of daaropvolgend een oranje kaart. Het kind is dan niet welkom in de eigen klas. Met ouders wordt op kort termijn een gesprek gepland om (de oorzaak) van het gedrag en de consequenties hiervan te bespreken. Samen wordt gekeken welke interventies nodig zijn om herhaling te voorkomen. Na dit gesprek is de leerling weer welkom in de klas.

Na een tweede gele kaart volgt een oranje kaart en vervolgens een rode kaart; dit staat gelijk aan een schorsing. Die schorsing is erop gericht, samen met ouders, de tijd te nemen om een langdurige oplossing te zoeken voor het gedrag. Daarnaast is het een duidelijk signaal dat dit gedrag onacceptabel is.

Wanneer er sprake is geweest van grensoverschrijdend gedrag en/ of het in werking zetten van huidig protocol, worden ouders dezelfde dag hiervan op de hoogte gebracht door school. Tevens plaatsen wij een notitie hiervan binnen ons leerlingvolgsysteem Parnassys. Met ouders wordt een afspraak gemaakt om met elkaar in gesprek te gaan over de vervolgaanpak. Hierbij blijft, zoals eerder omschreven, het uitgangspunt de veiligheid en het gewenste gedrag van onze leerlingen te realiseren.